

kud dovolatelka odkazuje na ustanovení prvního odstavce § 141 zákona ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n., o možnosti požadování úplaty za poskytnutí první pomoci na pojišťovně, přehlíží ustanovení druhého odstavce téhož paragrafu, výslovně zdůrazňující, že tímto zákonem není dotčena povinnost zaměstnavatele, stanovená právními předpisy vydanými v zájmu ochrany zaměstnanců, čímž jest rozuměti i předpisy § 74 živn. ř. a § 1 čís. 97 nařízení čís. 176/1905 ř. zák. Dodati jest, že v rozhodnutí čís. 4102 sb. n. s., na které se odvolává dovolatelka, nebyla vůbec řešena otázka, je-li podnikatel povinen opatřiti materiál zmíněný v bodě 97 nařízení čís. 176/1905 ř. z. na vlastní náklad a má-li pak právo postihu proti nemocenské pokladně, protože tehdy dovolacímu soudu stačila k rozhodnutí o odvolání již sama skutečnost, že nemoc nebyla závčas hlášena.

Čís. 11706.

Nekalá soutěž (zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.).

I když se průmyslový výrobek stane po uplynutí doby patentové neb vzorkové ochrany obecným statkem i co do technického základu i po případě co do formy, přiči se dobrým mravům soutěže, napodobuje-li výrobitel otrockým způsobem výrobek jiného výrobitele, by klamáním odběratelů nabyl hospodářské výhody na úkor soutěžitele.

(Rozh. ze dne 28. května 1932, Rv I 387/31.)

Žalující říšskoněmecká firma podala na žalovaného tuzemce žalobu zdržovací a o náhradu škody podle zákona proti nekalé soutěži. Procesní soud první stolice žalobě částečně vyhověl a uznal v části žalobě vyhovující právem: I. Žalovaná strana jest povinna a) zdržeti se 1. výroby a rozšiřování bezpečnostních kadeřnických lamp, které jsou napodobeny bezpečnostním kadeřnickým lampám, vyráběným a do obchodu uváděným žalobkyní pod značkou »Quick« a »Quickextra« i pokud toto napodobení není k účelu použití technicky nutné, zejména tedy bezpečnostních kadeřnických lamp úpravy a vypravení jako v příl. E) a F), 2. rozšiřování bezpečnostních kadeřnických lamp jí vyráběných pod označením »Rix extra« a vůbec pod označením, které obsahuje slovo »extra«, b) 1. zničení bezpečnostní kadeřnické lampy, jež má ve svém držení a jež odporují rozsudečnému výroku pod I. a) 1. jakož i 2. odstraniti z bezpečnostních kadeřnických lamp a z jejich balení, jež má ve svém držení, označení »Rix-Extra«, c) zaplatiti žalobkyni 8.000 Kč spolu s 5% úroky od 3. července 1929. O d v o - l a c í s o u d nevyhověl odvolání ani té ani oné strany a odvětil k odvolání žalovaného v d ů v o d e c h: Strany učinily nesporným, že žalující stranou vyráběné lampy nepoživají, až na vzor »Quick Extra«, ani v Německu ani v Československé republice ochrany ani patentní ani vzorkové, a tu lze ihned pojednati o výtce neúplnosti řízení, pokud se týče základu sporu. Strana žalovaná založila svou obranu a zakládá i výtku neúplnosti řízení v odvolání na tvrzení, že se nejen princip technického provedení, nýbrž i sama forma stala všeobecným majetkem, naproti čemuž tvrdí strana žalující, že ovšem po ztrátě patentní ochrany

může kdokoli, a tedy i strana žalovaná využítkovati volně a do krajnosti technického principu výroby, že však nikdo nemá práva využítkovati do krajnosti co do rozměrů na milimetr věrně a co do vzhledu k nerozeznání podobně výrobku jí do obchodu přiváděného. V Německu rozeznává se mezi ochranou patentu a vzoru užitkového na jedné straně a vzoru vkusového na straně druhé, čímž se chce právem říci, že, když pominula ochrana patentu, lze komukoli výrobek napodobiti na podkladě osvojení si dříve chráněné myšlenky principu technického užitkového provedení, že však toto napodobení nesmí jíti dále, než to žádá účel použití; jinými slovy není přípustné napodobení, jež, nepřihlížejíc k základní myšlence konstruktivní, — jak co do rozměrů, tak co do vzhledu celkového — tedy přes meze technicko-funkcionelní — věrně napodobuje výrobek jiný a tedy není přípustné otrocké napodobení. Žalovaný namítal ve sporu, že u výrobku tvořícího předmět sporu jde o výrobek, který podobně jako nůžky, holící nože, žehličky, knoflíky ke kalhotům, vlásničky a pod. má a musí míti na celém světě stejnou formu, jež se tedy stala všeobecným majetkem, že jest vskutku nejen v tuzemsku, nýbrž i v cizozemsku ve stejné formě mnoha sty továrnami vyráběn, poněvadž tato forma jest nejpraktičtější a proto k ní musí přijíti každý výrobce, a vedla o tom kromě jiných důkazů i důkaz znalci. Ale strana žalovaná přehlíží, že prvý soud dospěl na základě ohledání jím samým provedeného a podle názoru odvolacího soudu při tak značné podobnosti i bez přivzetí znalců postačitelého, k přesvědčení, že napodobení kadeřnických lamp vyráběných žalobkyní souhlasí do nejmenších podrobností s lampami žalovaného, že žalovaný užil nejen principu, nýbrž že zhotovoval lampy přímo přesně podle vzoru, dále, že i odmontované nožičky jsou zhotoveny a jich balení prováděno právě tak, jako u lamp žalobkyně a došel k přesvědčení, že tento postup odporuje přímo dobrým mravům soutěže, jsa způsobilým klamati. K tomu jest dodati, že je napodobena do krajnosti nejen myšlenka do sebe zastrkovaných dvou válců, nýbrž i jejich dna svým zakončením, že i název »Rix« proveden jest stejným květovaným ozdobným písmem s charakteristickým rozběhem posledního písmene, písmem do kovu vtlačeným a že i tvar a forma nožek jest co do míry i ornamentálně stejná; to vše, ačkoli jest v povaze věci, že i při použití téhož principu bylo žalovanému jistě možno použití na př. čtvercového nebo obdélníkového průřezu obou základních těles lamp na místě kruhu, nebo na základě zaklápění místo zastrkování do sebe nožek přimontovaných nebo sklápěcích na místě odmontovaných, jiného druhu písma na př. vystupujícího, a mohl výrobek žalovaného nabýti vzhledu podstatně jiného. Dále uvádí strana žalovaná, že slova »Rix« používá už od let již i pro mnoho jiných svých výrobků a že označení »extra« jest v oboru výroby plechového zboží běžné. To vše může býti pravda, ale je to nerozhodné. Slovo »Rix« a »Rix-Extra« je stejně fantastické a nic neznamenající, jako je slovo »Quick« a »Quick-Extra«, a je proto lze dosti těžko si jedno nebo druhé pamatovati — a což hlavní — pro obyčejného konsumenta-neobchodníka, jenž obyčejně nemá ani chuti, ani zájmu se o věc tak detailně starati — těžko obě slova rozlišovati. Obě slova »Quick« a »Rix« jsou i při shodnosti jen té samohlásky »i« sobě tak podobná vzhledem k své krátkosti a úsečnosti a pak hlavně vzhle-

dem k naprosté shodě rozměrů výrobků a tvaru vtlačeného písma, že se rozeznávají dají jen při srovnání obou výrobků současně, kdežto jinak velmi značná část konsumentů na věc tak upjatě nemyslicích přirozeně dá se snadno oklamati. Co pak se týče slova »extra«, jest všeobecně známo, že se ho — a nejen v obchodě se zbožím plechovým, nýbrž i jiným, — všeobecně užívá k označení zboží ať právem, ať neprávem jako lepší nebo nejlepší vychvalovaného. Ale i tu platí, co bylo řečeno o podobnosti slova »Quick« a »Rix«, že při naprosté shodnosti nebo podobnosti výrobků žalované strany v jiných směrech, toto slovo u normálně založeného a ne dosti opatrného konsumenta, jen ještě k další klamavosti přispívá, ač při snadně jiné variantě na př. s nějakým přídavkem se takové klamavosti snadno dalo předejít. Pokud se konečně týče obalů a jich formy, tu se v odvolání tvrdí, že žalovaná užívá obalu čtyřhranného, žalobkyně pak trojhranného, takže je tu jakákoli možnost předpokladu napodobení vyloučena, a odvolání vytýká napadenému rozsudku dokonce rozpor se spisy. Ale, nehledíc k tomu, že právě tvrzení žalované v odvolání v tomto rozsahu jest nesprávné, any obaly co do výrobků »Quick« a »Rix« jsou si formově velmi podobné (hranoly) a jen u »Quick-Extra« a »Rix-Extra« z části jiné, je to nerozhodné, any vlastní výrobky jsou si na letný pohled k nerozeznání podobné a žádost žalobní i rozsudek zní všeobecně na povinnost zdržeti se výroby a rozšiřování lamp . . . i pokud toto napodobení není k účelu použití technicky nutné. Klamavost tedy tu je značná a proto, an žalující, což žalovaný nevyvrací, vyrábí lampy »Quick« od roku 1906, kdežto žalovaný teprve od roku 1920, lampy »Quick-Extra« od roku 1924, žalovaný však »Rix-Extra« od roku 1925, je tu jednání proti dobrým mravům soutěže, a to proti žalující firmě stejně, jako by bylo proti firmě W. a žalovaný se na nějaké zevšeobecnění majetku odvolávat nemůže. Proto, an může odvolací soud zjištění soudu prvního stolice v tomto směru úplně bezvadná vzít za základ i svého rozhodnutí, aniž pokládá za nutné, zjištění ta dáti doplňovati, pokládá i právní posouzení věci prvním soudem na podkladě těchto postačitelých zjištění za správné. Uvádí-li k tomu ještě žalovaná strana, že, an sporný výrobek jest i od jiných firem i v Československu i v cizině vyráběn, a soudí-li z tohoto tvrzeného fakta na to, že tato výroba se stala všeobecným statkem, jsou takovéto případy pro posouzení této sporné věci nerozhodné a jest věcí žalující strany, by se i s nimi vypořádala, což, jak tvrdí, činí. Okolnost, že snad má žalovaná chráněnou známku, které již po 20 let používá, na věci nic nemění, poněvadž zákon o nekalé soutěži chrání faktické užívání i proti zapsanému pozdějšímu právu a žalovaná strana ani nepopřela, že žalobkyně známky »Quick« užívá již od roku 1906, tedy ještě déle, než žalovaná známky »Rix«. V tom směru tudíž zjišťování třeba nebylo a není tu neúplnosti řízení. Totéž lze žalovanému namítnouti proti jeho tvrzení, že má býti chráněno právo prvního vynálezce, kterým dle žalované strany jest firma W.; i tu rozhoduje právo skutečného užívání, zvláště, ana jako v souzeném případě, ochrana patentu zanikla.

N e j v y š š í s o u d vyhověl částečně dovolání žalovaného a změnil napadený rozsudek v ten způsob, že se žalobní žádání I a) 2, že žalovaný jest povinen zdržeti se rozšiřování bezpečnostních kadeřnických

lamp jím vyráběných pod označením »Rix extra« a vůbec pod označením, které obsahuje slovo »Extra« a žalobní žádání I b) 2, že žalovaný jest povinen odstraniti s bezpečnostních kadeřnických lamp a jejich balení, jež má ve svém držení, označení »Rix extra« zamítá; jinak dovolání nevychová.

D ů v o d y:

Pokud se týče právního posouzení věci, posoudil odvolací soud věc úplně správně co do bodu I a) 1, b) 1, c) a II rozsudku soudu první stolice a poukazuje se dovolatel v tomto směru na správné důvody napadeného rozsudku. Lze přisvědčiti dovolateli, že se průmyslový výrobek — a jen o takový v tomto sporu jde — stane po uplynutí doby patentové neb vzorkové ochrany obecným statkem i co do technického základu i po případě co do formy. To však neznamená, že by výrobitel mohl napodobiti otrockým způsobem výrobek jiného výrobitele, by klamáním odběratelů nabyl hospodářské výhody na úkor soutěžitele, jak se stalo v souzeném případě. Takové jednání se přičií dobrým mravům soutěže. Že se takové jednání i v Německu posuzuje stejným způsobem, vyplývá z díla Dr. Alfred Rosenthal Wettbewerbsgesetz, str. 143—149 a ze soudních rozhodnutí tamtéž uvedených. Nelze o tom pochybovati a odvolací soud to správně vystihl, že při poněkud dobré vůli bylo zajisté možné upravití sporné lampy takovým způsobem, by záměna nebyla možná, a to i při stejných rozměrech. Že k tomu nestačilo použití slov »Rix« a »Rix extra« správně již vystihl odvolací soud. I kdyby bylo zjištěno, že se žalobkyně sama dopustila nekalé soutěže, nepozbyla by tím práva uplatňovati nároky z nekalé soutěže proti dovolateli. Z okolnosti, že dovolatel napodobil lampy žalobkyniny snad již před platností zákona o nekalé soutěži, nemůže dovozovati právo pokračovati ve své činnosti za platnosti tohoto zákona, neboť právě to, že takové závadné jednání nemohlo býti s úspěchem stíháno podle právních norem tehdy plativších, bylo podnětem pro vydání zákona o nekalé soutěži, jemuž jest podrobiti ode dne jeho působnosti veškerá jednání přičiící se jeho ustanovení. Podle § 1 uvedeného zákona byl proto dovolatel právem odsouzen, by se zdržel vytýkaného napodobení a odstranil závadný stav a, poněvadž musil věděti, že jeho jednání jest způsobilé poškoditi žalobkyni jako soutěžitele, též k náhradě škody. Pokud se týče výše škody, přihlížel již odvolací soud k tomu, že pokles obratu žalobkyně nezavinil jen dovolatel. Co do způsobu uveřejnění rozsudku nevznesl dovolatel v řízení první stolice námitky a k námitkám uplatňovaným v tomto směru v dovolání nelze přihlížeti jako k novotám podle § 482 odst. 1 a § 513 c. ř. s. Naproti tomu však nelze upříti dovolání oprávnění, co do bodu I a) 2 a b) 2 rozsudku soudu první stolice. Bylo-li i zjištěno, že použití slov »Rix« a »Rix-extra« při naprosté podobnosti sporných lamp v jiných směrech nestačí k rozlišování výrobků obou stran, nemůže býti zabráněno dovolateli, by vůbec neužíval těchto slov u výrobků jinak se dostatečně lišících od výrobků žalobkyně. To by bylo možné jen za předpokladu § 11 odst. (3) zákona o nekalé soutěži, kdyby šlo o zevnější zařízení podniku nebo závodu žalobkyně, které v zákaznických kruzích platí za příznačné, což však zjištěno nebylo. V tomto směru bylo proto dovolání vyhověno.